

СРВОБРАН

S R V O B R A N SERB NATIONAL PAPER AND THE ORGAN OF THE SERB FEDERATION „SLOGA“

СРПСКИ НАРОДНИ ЛИСТ И ОРГАН САВЕЗА СЈЕДИЊЕНИХ СРБА СЛОГА

Број 404

ЊУЈОРК, Њ. Ј., ЧЕТВРТАК, 6. Јула 1917.

ГОДИНА 7.

SUBSCRIPTION RATES United States of America one year 60c. Canada, Europe e t. c. one year \$1.50

ПРЕТПЛАТА: За Сјед. Државе на годињу 60 ц. Канаду, Европу итд. год. \$1.50

Једна народна победа

Наш народ био је у многим погледу зле среће. Пре свега. он је за своје становање изабрао Балканско Полуострво, које је...

Кад се Србин састане са Хрватом, може водити дуге разговоре, а да при том ни часа не посумња да ли пред собом има Србина...

Срећом, у току последњих година ствари су одесудно окрепнеле на боље. Југословенска изложба у Београду била је први велики успех...

Балкански ратови унесли су у српско-хрватске односе нову топлину и нов полет. Нарочито је у Далмацији у то доба наступило вреће...

Градита тамо где се годинама разграђивало, подизати оно што се годинама рушило, није био лак посао...

Борба је вођена енергично и најзад је уродила плодом. Ево смо доживели да једна читава чета браће Хрвата и Словенаца...

ти и по сиктању аустријачких листова, које је због тога народног успеха просто спопала помама.

Даљи развој овога лепо започетог посла зависи од много околности, али не у последњем реду од држања на српској страни...

Хвала и част хрватским и словеначким јунацима који су вољни да народно јединство својом крвљу запечатају!

М. Т.

ЧЕСТИТКЕ КРАЉУ ПЕТРУ

Председник Југословенског Народног Већа у Сједињеним Државама др. А. Бјанкини улутно је поводом рођендана Српског Краља Петра 11 овог месеца српском мислиоцима у Вашингтону г. Љуби Михајловићу следећу брзојавну честитку:

Њ. Екселенција

ЉУБО МИХАЈЛОВИЋ,

Српски Министар,

Вашингтон, Д. К.

Поводом рођендана Његова Величанства Краља Петра од Србије, молим Вашу Екселенцију да буде тумачем осећаја захвалности и да подастре најдерљивије честитке свих одањих заједничкој нашој ствари Хрвата и Словенаца пореклом...

Поживно нам да дочека ускренуће и ослобођење свих погажених Хрвата, Словенаца и Срба уједињених у једну Југословенску народну државу.

Живио на многаја Његово Величанство Краљ Петар!

Др. Антон Бјанкини,

Председник Југословенског Народног Већа у Сјед. Државама.

Краљ. Српско Посланство у Вашингтону примило је из Квебека следећу депешу:

„Молимо да следећи брзојав пошаљете Краљу Петру и изнесете на јавност кроз нашу штампу у Америци:

„Његовом Величанству Петру, Краљу Србије, Солун. — Ваше Величанство, Оче и Краљу! Нас хиљада седаметотина Ви додванских бораца из свију крајева, налазећи се у српском логору у Канади, спремни за полазак на свето Косово, да се раме уз раме боримо са Вашом витешким војском за слободу свих Срба, Хрвата и Словенаца и уједињење са Вашим племенитим народом, честитамо Вашем Величанству Имендан са покликом: Живео наш Краљ Петар! Живео Престолонаследник Александар! Живела Српска Војска! Живео Српски Народ! Живео Прибиљевини, покретач устанка у Америци! Живео командант нашег логора Павле Јовановић! Смрт непријатељима наше слободе!

Видовдански Борци из Америке.“

Слава и част професору Принсу!

После оставке наметана Сеферовина одесудно понуђени му конзулски положај. Професор Принс, који је већ био опште познат као пријатељ Срба и свих Словена, задужио је овим за наведено целокупни Српски Народ.

Слава и част професору Принсу!

Поздрави добровољачкој чети „Зрински“

Ови поздрави илуковника Прибиљевина и Дом Нике Гршковића објављени су у „Хрватском Свијету“ од 14 јула 1917.

Браћо мила!

Значајан дан је кретање наше прве чете Хрвата и Словенаца на Солун у борбу за свету нашу југословенску земљу.

Број ваш нека никоме не смета у радости. Тако је увек, када се отпочима велико и тешко дело.

Први корак правог живота Идеји нашој дали сте ви, браћо, међу Хрватима и Словенцима. Знајте да ће имена скромног броја вашег блистати кроз векове.

Да ли је тешко било то, што учинисте? Ах, како тешко и како сте зато баш велики!

Када сте, мила браћо и јунаци, могли видети оне дивне сељаке, браћу вашу из Србије, да би имали веру одмах да је место ваше данас само уза њих?

А данас, браћо, када је и ова земља пошла путем крвавим у борбу за слободу света, којим ваша браћа сељаци из Србије грдају већ пет година, зар нема отрова и сада око вас, мрака, злотворске мржње против Истине и Правде, са планом скриваних лажки, што је све стварало препреке вашој одлуци, чинени је тешком?

Зар вам не вичу, сада још увек, у последњем часу, ево, када полазите: Шта радите, куда идете? Зар не видите, кажу, да се Србија игра са Југословенством? Да вас српски официри воде на кланицу, за то идете, говорите вам, остављајте једног краља да служите

другог! Недајте се преварити, вичу вам, Србија је пропала. Чекајте овде, да видите шта ће бити, узвикују, тражите права своја, не вјерујте људима који вас крећу, јер су најгори на свету, — и што све још друго не говоре вам?

Браћо и јунаци, Зриневци, велико дело ваше, заиста, велико је. Радимо се сви, али највише ви сами. Радимо се, јер ви не идете у тамнину, у судбину, у суесрет победи, ви сте већ данас победници, визијези, јунаци, који идете са бојишта, из битке, извојеване, остављајући за собом погорињен мрак, сузбијену злобу и мржњу!

Браћо моја, мили Хрвати и Словенци, високо дигните барјак ваш Зринског. Нека се лепши пут земље наше југословенске Србије. На Солун када дођете, забодите га гордо на врх планине изнад Битоља, па ћете видети чудо које вам каже: Од Битоља до Америке синице Идеја као сунце и обасјати све душе хрватске и словеначке.

Победиће Истина. Сломиће се све лажи. За вашом скром-

ном четом нагрнуће силне чете Хрвата и Словенаца.

Зашто?

За то, јер не се сазнати што треба да се види. Видете се да је стари краљ Петар, колико је небо далеко од земље, толико далеко од цара бечких. Сељак тај Петар, први слуга свога народа, приступиће први барјаку Зринског, а за њим ће читави редови сељака Срба његових барјаку приступити, клањајући се хрватској застави и љубећи је као и српску.

А пролазећи кроз Енглеску и Француску, преко опасних мора сигурно и безбедно, угледаћете већ Аустрију срушену тиме, што ћете видети силу и моћ великих пријатеља наших. Доле на Солуну још више ћете се о томе осведочити, јер ћете на земљи вашој југословенској Србији наћи браћу сељаке своје Србе окружене шумом бајонета великих народа француског, енглеског и руског, а брегове наше начичкане њиховим топовима. Што ћете видети Талијане, нека вас не плаши. Поносно пронесите поред њих и кроз њих заставу нашу милу хрватску. У друштву великих слободних, демократских народа, који се бију са нама заједно за слободу света уверићете се, како је слобода потпуна наша југословенска у овој борби страшној по сто пута сигурнија од намере чије било да се срушена ропства замене новима!

Весели и сретни, пођите браћо.

Доле кад дођете видетићете тек право, да ми, који вас позивамо на пут говоримо у име целог народа нашег доле, и у име свију пријатеља наших.

(Наставак на 4-ој страни.)

Из Српства и Југословенства

Полазак чете „Зрински.“ У недељу, 15-ог овог месеца, одржана је у Питсбургу једна свечана догађај историјског значаја: прослављен је достојно полазак прве хрватско-словеначке чете на бојиште, у помоћ браћи Србијама. У присуству многобројне масе света поздравно је наше дичне добровољце у име Американаца сам начелник града Питсбурга, а у име нашега народа поздравили су их Милан Марја новић старешина Соколског Савеза, Дон Н. Гршковић, прота Крајновић, потпредседник Савеза за „Србобран“, који је кумовао хрватској застави, г. Кебе, у име браће Словенаца, Др. Бјанкини, капетан А. В. Сеферовић, приморски конзул у оставци, др. Леонтић, изасланик Хрвата и Словенаца из Јужне Америке, г. потпоручник Јоксимовић у име потпуковника Прибиљевина, који је био спречен да дође, и други. Говорио је у уредник „Американског Србобрана“, г. Будимир Граховац, који је својим писањем стекао неоцењивих заслуга за успех народног покрета.

Да полазак хрватских и словеначких добровољаца одговара потпуно расположењу и осећању нашега народа, види се и по томе што су их хиљаде Хрвата и Словенаца испратиле, са црећем и сузама радосницама, још са станице у Кингсланду, и што им је на путу до Питсбурга на свима станицама приређиван одушевљен дочек.

Нека им је срећан пут и у сто добрих часа!

Живела Србија! Кад је бивши грчки краљ полазио с породицом из Лугана у Швајцарској, станица је била пуна света, који је мирно посматрао припреме за полазак. Али у тренутку кад је дат знак да воз крене, из хиљада грла захорило се: „Живела Србија!“ — Тако кајзеровог зета издашћом према Србији прати као сенка чак и у неутралној Швајцарској.

Видовдански Дарак. Од одбора у Фарелу, Па. добио је Главни Одбор чек од 1050.00 долара. Од те своте 1000 долара је послато на име Видовданског Дарка. После Со. Чикага ово је за сад највећи Видовдански Дарак и служи на част одбору и члановима Српске Народне Одбране у Фарелу.

Чланак др-а Леонтића. Под насловом „Онима који не познају вријеме“ изашао је у „Хрватском Свијету“ један значајан чланак др. Љубе Леонтића, иза

(Наставак на 2-ој страни.)

SRBOVRAN

SERB WEEKLY

Published by SERBIAN EDUCATIONAL AND BENEVOLENT FUND OF SERB FEDERATION, "SLOGA"

443 West 22nd Street New York, N. Y.

Business Manager: M. I. Pupin, 443 W. 22nd St., New York, N. Y. TELEPHONE: CHLSEA 6008.

Editor: M. Trivunac, 443 W. 22nd Street, New York, N. Y.

Entered as second-class matter at the Post Office of New York, N. Y., under the act of March 3, 1879.

Из Српства и Југословенства

(Наставак са прве стране)

Слика наше браће Хрвата и Словенаца из Јужне Америке, из кога ћемо саопштити важније одломке у наредном броју.

Видовданска Прослава у Сан Франциску. По вестима које смо добили из Сан Франциска, тамо је Видовданска Прослава имала одјек и међу Американцима.

Од Крљ. Срп. Консулата у Њу Јорку добили смо на увршћење ову тражицу: "Тражи се Владимир син Дијатрија Ј. Борђевића, 19 година стар, који се по казивању крећу преко Париза, Лондона у Русију, а отуда преко Јапана у Северну Америку."

На белом хлебу. Неки наши листови животарили су само стога што је народ веровао да би одиста желе добро народно, те их потпомагао претплатом и поред тога што о њиховој вредности није имао високо мишљење.

Таквим својим држањем ти су листови сами себи изрекли пре суду. Наш је свет данас потпуно обавештен о томе, ко вреди, а ко не вреди, ко ради за народ, а ко против народа, и он својом претплатом неће и даље потпомагати листове, чији се посао своди на грђење свега што је честито и ваљано у нашем јавном животу.

Због селидбе штампарије у којој се штампа „Србобран“ прошли број изашао је дан раније. Из истога разлога овај број излази два дана доцније, јер је „Србобран“ узет у рад тек у среду 18 овог месеца, уместо у понедељак, 16-ог о. м. сеца.

ТРАЖЊА.

Савезни члан Никола Радаковић, који се сада налази у Зиглеру, Или тражи свога брата Адама Радаковића за кога незна већ дуже времена а који се је налазио пре годину дана у Акропу, Ахајоу. Ради важних ствари нека се јави чим пре на адресу: Nikola Radaković, P. O. Box 42 Zeigler, Ill.

ТРАЖЊА.

Лаза Алкић, родом из Каменице, који се сада налази као за робљеник у Италији, тражи свога рођака и селјака Павла Поповића, нека се јави на адресу: Prigioniero di guerra Laza Alkic Detachmento Grota Rossa, Roma Italy.

НЕДЕЉНИ ПРЕГЛЕД

Читав низ изненађења карактерише прошлу недељу.

У Немачкој су извршене промене које је могла диктирати само велика невоља. Прво су стигле вести да одлазе са свога положаја Цимерман и Хелферих, два позната немачка министра, а после неколико дана дошла је и вест о паду немачког канцелара Бетмана Холвега.

Није тако. Кад је уредник „Србобрана“ у прошлом броју рекао да је уредник „Дневника“ неколико месеци био „на равном путу“ и да стога није могао бити позвањен, он је имао на уму његово држање у нашим народним питањима, и то се јасно видео из безбедне „Узвек по заслугама“.

Министарске кризе биле су на дневном реду и у другим земљама. Из рускога кабинета иступили су свих пет кадета (Миљукљева странка), јер је од привремене владе од једанпут тражено да призна аутономију Украјине (Југославани део Русије). Како би, по њиховом нахођењу, то признање постепено одвео распарчавању Русије, јер би се за Украјиним јављала са тим захтевом и други крајеви Русије, они су сматрали за дужност да се одупру и употребе и последњи аргуменат — оставку. У Петрограду су у вези са тим питањем избили нереди, које је врло дрско али и врло невесто изазвала незнатна група тако званих максималиста, са Левином на челу.

ли са запада. Борбе се воде на целом фронту од Риге до Румуније, али је њихов исход за сад још неодређен. Делничне промене кабинета било је и у Енглеској; само још она остала у засекну предтешким борбама на копну, на води и у ваздуху. Да би маскирали своје домаће тежкоће, Немци су вршили очајне нападе на Енглезе, али без успеха. Многе горе среће били су Немци у аеропланској битци, највећој од почетка овога рата, јер су у њој изгубили око 30 аероплана. Поред тога, Енглези су им у Северном Морју забили четири трговачке лађе, четири су им потопили, а неколико оштетили.

На француском фронту, и на Ени, и код Вердена, и у Шампањи, водиле су се крваве борбе, у којима су час били нападачи Французи, час Немци. Све су оне свршене без крупнијих измена и махом недовољно по Немце, нарочито код Вердена. Поводом народног празника 14 јула добио је Председник Поанкаре масу честитака, међу којима се својом садржином нарочито исти честитка младога грчкога краља. Краљ Александар назива у тој честитци борбу Француске борбом „за правду, правду и слободу“ и додаје да је и Грчка „бити срећна да учествује у њој у будућности“.

Министарске кризе биле су на дневном реду и у другим земљама. Из рускога кабинета иступили су свих пет кадета (Миљукљева странка), јер је од привремене владе од једанпут тражено да призна аутономију Украјине (Југославани део Русије). Како би, по њиховом нахођењу, то признање постепено одвео распарчавању Русије, јер би се за Украјиним јављала са тим захтевом и други крајеви Русије, они су сматрали за дужност да се одупру и употребе и последњи аргуменат — оставку. У Петрограду су у вези са тим питањем избили нереди, које је врло дрско али и врло невесто изазвала незнатна група тако званих максималиста, са Левином на челу.

ли са запада. Борбе се воде на целом фронту од Риге до Румуније, али је њихов исход за сад још неодређен. Делничне промене кабинета било је и у Енглеској; само још она остала у засекну предтешким борбама на копну, на води и у ваздуху. Да би маскирали своје домаће тежкоће, Немци су вршили очајне нападе на Енглезе, али без успеха. Многе горе среће били су Немци у аеропланској битци, највећој од почетка овога рата, јер су у њој изгубили око 30 аероплана. Поред тога, Енглези су им у Северном Морју забили четири трговачке лађе, четири су им потопили, а неколико оштетили.

На француском фронту, и на Ени, и код Вердена, и у Шампањи, водиле су се крваве борбе, у којима су час били нападачи Французи, час Немци. Све су оне свршене без крупнијих измена и махом недовољно по Немце, нарочито код Вердена. Поводом народног празника 14 јула добио је Председник Поанкаре масу честитака, међу којима се својом садржином нарочито исти честитка младога грчкога краља. Краљ Александар назива у тој честитци борбу Француске борбом „за правду, правду и слободу“ и додаје да је и Грчка „бити срећна да учествује у њој у будућности“.

Па ипак Венизелос има тешкоћа са младим краљем. Тако је пре неки дан стигла вест да се Константинов син некако да потпише указ о сазиву законито изабране скупштине, у којој је Венизелос имао већину и коју је Константин распустио кад је позвао на владу Скулудиса. Сину је неугодно да тако отворено осуди рад свога оца. У вези са тим његовим опирањем већ су се биле појавиле и вести да ће и он ипак трагом Константиновим; оне се за сад нису обистиниле, али се лако могу обистинити, ако он и даље буде више имао на уму да је син свога оца, но да је гула свог народа.

У Канади је било жестоких демонстрација против опште војне обавезе. Изгледу су местимичне имали карактер побуне, али ипак нема никаква разлога страховању да ће доћи до праве побуне. Занимљива је вест за је скорашњи државни удар у Кини био немачко масло. Да је успео, његова би прва последица била обнављање односа између Немачке и Кине. Према томе је брза републиканска победа у Кини чист пораз не само несусеженог цара и његовог авантуристичког генерала, него и немачке политике.

НАРОД И ОБВЕЗНИЦЕ ДРЖАВНОГ ЗАЈМА.

Од Преобирова Министарства Финансија у Вашингтону добили смо под горњим насловом овај чланак:

„Највећа непосредна услуга коју амерички народ може учинити у овом рату за општу слободу састоји се у томе да пружи средства за снажно вођење рата. Ово издавање обвезница (бондова) јесте први корак. Ја озбиљно препоручујем сарадњу сваког грађанина широм Америке у овој родољубивој услузи.“

„Сваки човек и свака жена треба да стоје уз овај зајам. Уил. Г. Мак Аду, Министар Финансија Сједињених Држава.“

Апел на свакога грађанина, на свакога човека и жену у Америци, не само да је учинио потпуним успех Зајма Слободе, који је зависио од своје популарности код народа, него је донети и друге многоструке користи и Влади и грађанима. Као год што је поуздано увр

шен успех прве емисије Зајма Слободе, када је узело учешћа преко 4,000,000 лица и уписало читаву милијарду — 1,000,000,000 — више нешто је тражено, тако ће се и сто поуздано утврдити и користа које од тога имају Влада и грађани. Оне се у кратко могу изразити овако:

- 1. Јаче интересовање народа за рад Владе.
2. Већа и брижљивија употреба правог гласа.
3. Постепено учвршћивање правог националног осећања.
4. Већа штедња и тековина.
5. Прецизнија политика.
6. Већи појам о народној чести и веће самопоуздање појединца.

ДОПИС ИЗ МОНТРЕАЛА, КАНАДА.

Господине уреднице,

Најлепше успомене — те незаборављене утиске, које су оставили наши „Видовдански добровољци“ на овдашњи народ, не би било право да не осветле сви наши Југословени дијелом овог пространог континента.

Још од 30 јуна, кад је стигла прва група добровољаца из Њујорка на овдашњу станицу „Бонавентуре“ и свратила позорност овдашњег грађанства на себе, још та станица до овога часа кад Вам ово пишем, није остала без макар неколико стотина радозналих гледалаца. Глас је у Монтреалу пукао, да сваки возом долази по једна група добровољаца „Малене али јуначке Србије“ — како је они овде називају. Клицању публике није било краја, нити се оно може описати, као што је немогуће описати весело и јуначко држање наших заточника, на које је, оних часова, хиљадама радосних и сузних очију уперено било.

Појединци су им из публике прилазили са питањима: Ко су и шта су ови људи и између какве нације су изабрани ови племенити и ретки типови? — Ово су све „Гаврили Принципи“, одговарао сам им са највећим усхићењем. Неки су се задовољили мојим кратким одговором, а неки су опет тражили више објашњења, на што су добили овакав одговор: — Ово су „изабрани“ — како их ви називате, али не, како ви мислите, по облику, стању и љепоти, већ по срцу јуначком — изабрани између југословенске расе, коју ви боље познајете под именом „аустријска пасторчад“. Ово су синови злопаћеног народа, којему је зла судбина доделила Хабзбургову мањску заштиту. Усељед претераног „милосавља“ и „посниловљавања“ „размази се“ ова пасторчад и изгуби сваки поштовање према својим „родитељима“ и поче пред њих изазити са разним захтевима, међу којима је био први и најглавнији — Слобода. — Слобода?! Ох како би вам радо то дали, кад би то у опште и постојало у нашој „прати“, био је „родитељски“ одговор. Стога не тражите више од нас оно што за вас не постоји, него идите — идите — идите тамо далеко — далеко преко мора, у земљу „среће и слободе“, а ми ћемо се већ побринути за напуштене домове ваше, додадоше „заштитници“. И године за године нама су пролазиле, а ови су људи тражили оно што су давно и давно изгубили: правог родитеља и Слободу. И ево им је дошао сретни час, где у исто време нашоше обавезе. Најбоље свога родитеља у сину своје крви и свога народа — Петру Карађорђевићу, а Слободу им обећаше и већ се за њу заложиле најкултурнији и најлепши народи — чија сте деца ви, господо. Хвала вам!

— Ово су „изабрани“ — како их ви називате, али не, како ви мислите, по облику, стању и љепоти, већ по срцу јуначком — изабрани између југословенске расе, коју ви боље познајете под именом „аустријска пасторчад“.

Појединци су им из публике прилазили са питањима: Ко су и шта су ови људи и између какве нације су изабрани ови племенити и ретки типови? — Ово су све „Гаврили Принципи“, одговарао сам им са највећим усхићењем. Неки су се задовољили мојим кратким одговором, а неки су опет тражили више објашњења, на што су добили овакав одговор: — Ово су „изабрани“ — како их ви називате, али не, како ви мислите, по облику, стању и љепоти, већ по срцу јуначком — изабрани између југословенске расе, коју ви боље познајете под именом „аустријска пасторчад“.

Шиљање новца у стари крај

Саопштава се свој браћи Србима, Хрватима и Словенцима да је најбоље и најсигурније слати новац у стари крај преко Српског Црвеног Крста у Женеви. — Адреса: Croix Rouge Serbe, Bureau de renseignements 26, rue Pierre Fatie Genève, Suisse, Europe.

— Још само једну, господине, отргне се из уста једног од наших француског свештеника, са златним крстом на прсима, — шта сте хтели с тим репи, кад називате ове људе „Гаврили Принципи“, коју веру ти људи верују?

— Господине духовниче, нађите макар које новине, које су штампане равно пре три године, па ћете видети, ко је био Гаврило, а ово су све браћа његова. И зато су овај дан изабрали да докажу својим бившим „родитељима“, да нису одгојили једнога „него хиљадама Гаврила“. А за веру што ме питате, бићу вам кратак, као што је и њихова вера: све молитве покрај дугачкога „веровања“ свели су у једну кратку и скромну: „Победу Савезницима, пропаст непријатељима, а нама слободу, Оче свемогући!“

— Сад вас потпуно разумем, господине, опростите и хвала вам на свима објашњењима, сине непобедивог народа.

— Молим, молим, господине. Хвала вам на интересовању и том лепом називу, који нама није први пут чути ни читати.

Присутни љескају и кличу; жељезничко звоно даје знак поласка, а наши соколови, раздрагани и пјевајући, улазе у вагоне и поздрављају се са Монтреалом. Воз помало измиче, а глас звона губи се у звиждима: Гудлак! — Вивла Срби! и Живели Савезници!

Д. М.

ЈЕДНА МОЛБА. Администрацији „Србобрана“ потребни су примерци Србобрана од прошле 1916. године и то 372 и 373 број, стога се умољавају она браћа која су те бројеве сачувала да нам их изволе уступити, на чему у напред захваљујемо.

Нова адреса српског посланства у Вашингтону гласи:

SERBIAN LEGATION 1531 New Hampshire Avenue Washington, D. C.

„СРБОВРАН“

је најраширенији, највећи и најјевтинији српски недељни лист. Он је орган Савеза „Слога“, који броји око 13,500 чланова а чита га преко 20 хиљада особа.

На „Србобрану“

сарађују и сарађивање и у будуће најпознатији српски писци.

Претплата на „Србобран“

стаје само 60 ЦЕНТИ годишње, и према томе то је најјевтинији српски недељни лист на целоме свету.

Ни један Србин

нема изговора да не буде претплатник „Србобрана“.

Пошаљи претплату одмах

и користе се овом ванредном приликом, а обавести и друге.

Шиљање новца у стари крај

Саопштава се свој браћи Србима, Хрватима и Словенцима да је најбоље и најсигурније слати новац у стари крај преко Српског Црвеног Крста у Женеви. — Адреса: Croix Rouge Serbe, Bureau de renseignements 26, rue Pierre Fatie Genève, Suisse, Europe.

Српска Народна Одбрана

ИЗ КАНЦЕЛАРИЈЕ ГЛАВНОГ ОДБОРА.

СПИСАК ПРИЛАГАЧА.

Слокане, Вах.
Местни Одбор Српске Народне Одбране у горњем месту сакупио је \$100.00, коју је своту послао Главног Одбора. — Списак прилагача, нисмо примили.

Кевани, Иа.

Местни Одбор Српске Народне Одбране у горњем месту сакупио је за Српску Ратничку Сироцад \$24.50. Приложише: по \$1 Ђорђе Грубић, Љубомир Србић, Петар Вукмировић, Стево Васић, Стеван Стојић, по \$0.50 Јован Ракић, Теодор Ђодин, Мирко Гаушач, Јово Драголовић, Теодор Бокин, Симо Самарцић, Петар Језић, Никола Матковић, Матија Милошевић, Петар Санковић, Јово Шаренга, Јован Љубишић, Матија Милић, Никола Коштућ, Пет. Новаковић, Милаш Двојевац, Петар Мениканић, Јагода Мениканић, Милаш Вујаковић, Драгиња Вујаковић, Никола Радетић, по \$0.75 п Владимир Живановић, по \$0.50 Милош Вукас, Милош Поповић, Матија Богдановић, Стојан Мешинић, Петар Шустар Петар Ковачевић, Никола Суљевић, Сава Суљевић, Љубомир Тубић, Милица Поповић, Стево Чеквић, Дамјан Живановић, Југо Матјасевић, Симо Гаушач, Прокко Калдић, Мирко Вукојевић, Тито Нинић, Вујо Радаковић, Милош Чалић, Милаш Вучинић, Васко Ратковић, Јован Шикола, Јово Милешев, Драгиња Милешев, Стеван Ривилић, Јаско Медоковић, Марко Медоковић, Јуза Медоковић, Драга Медоковић, Буро Клашић, Стево Вукас, Ђорђе Вујаковић, Јанко Радетић, Милош Вукас, по \$0.50 Раде Лотвица.

Варднер Ајдахо.

Местни Одбор Српске Народне Одбране у горњем месту сакупио је \$40.00. Приложише следећи: по \$2 Јово Н. Грубић, Сава Л. Сучевић, по \$1 Пекар И. Стојановић, Никола Б. Лукић, Илија Ј. Грубић, Дале Г. Грубић, Раде Д. Грубић, Сава С. Лукић, Никола С. Лукић, Милош Н. Новаковић, Ристо В. Којовић, Ђорђе Вајчевић, Јаков Тољата, Јазо Ј. Стојановић, Милаш Ј. Стојановић, Митар Хамоновић, Илија Ј. Бркић, Јазо Р. Илић, Марко Ј. Јагућ, Раде М. Мршић, Дашко Ј. Лукић, Милаш Ј. Лукић, Милош Бркић, Никола Дивјан, Раде Милош, Лука Белогривић, Манојло Јаушчић, Смирко Р. Стрелић, Митар Чубрило, Милош Т. Шкулар, Илија Ј. Шкулар, Раде Н. Лукић, Сава С. Новаковић, Милаш Н. Лабуза. — За продање пошкарте добијено је \$2.75.

Бјут, Монтана.

На свадби Стевана Дрегога, сакупљено је у Бјут, Монтана, \$89.50 за Српску Ратничку Сироцад. Дароваше: по \$5 Стево Дрегога са господаром, Раде Милушевић са господаром, по \$3 В. Заскал, Дале Мирковић, Митар Раствова, по \$2 Вујо Почуча, по \$1 Илија Зобеница, Боко Јакшић, Јово Петровић, Милаш Анђковић, Буро Чапковић, Милош Клашић, Илија Клашић, Милаш Чајкић, Андрија Веквић, Милаш Голепа, Марко Самарцић, Даница Витвић, Ф. Рифас, Јово Токић, Илија Бабић, по \$0.50 Милаш Бабић, Миле Јакшић, Дале Блануша.

Гарфила, Нев.

Местни Одбор Српске Народне Одбране у горњем месту сакупио је \$100.00. Приложише: по \$5 Раде Л. Обина, Јован Станић, по \$3 Миле П. Лапић, по \$2 Дашко Ј. Мирнић, Васко М. Обина, Петар Ј. Прица, Манојло С. Станић, Јово В. Прица, Миле В. Прица, по \$1.50 Милаш В. Рапавац, Јово П. Лапић, по \$1 Сава Н. Шупут, Јоан Н. Дракулић, Никола Н. Дракулић, Тривун Р. Вучковић, Софија Ј. Прица, Петар С. Клашић, Митар В. Рапавац, Сава М. Рапавац, Боко Скенђаћ, Дашко Н. Шупут, Воја Дракулић, Јосипа Н. Прица, Милета Н. Казембер, Марија Ј. Дракулић.

Масон Сити, Ајова.

Местни Одбор Српске Народне Одбране у горњем месту сакупио је \$100 за Видовдански Дарак. Приложише: по \$8.50 Миле С. Бубаљо, Јово Н. Прица, Јуро В. Студец, по \$8 Миле П. Бањац, по \$7 Живко Пашинић, по \$6 Ганто Белавски, по \$5 Сава Н. Прица, Илија Ђ. Павловић, Дале Баца, Дале В. Студец, Раде Везман, Буро Дракулић, по \$3 Миле С. Бубаљо, Миле Марин, по \$2 Јека Д. Баца, Пејо И. Попан, Стево И. Попан, Илија Врпеч, Стојан Чучак, по \$1 Буро Димић, Јово Н. Тимарац, Милаш Тотић, Стево Бабић, Василија Петровић, Пантелија Бабић Радован Симић по \$0.50 Буро Комадина.

Далас Тексас.

Местни Одбор Српске Народне Одбране у Форт Норт, Тексас сакупио је \$16.75 међу Србима у Далас Тексас. Приложише: по \$3 Димитрије Т. Димитријевић, Милаш Мимић, Јован Радаковић, Митар Костов, по \$1 Благо Навловић, Вико Милић, Ж. Андријашевић, Т. Ристић, по \$0.50 Благо Бузалић, по \$0.50 Стојан Најдованић.

Валзбург, Кола.

Местни Одбор Српске Народне Одбране у горњем месту сакупио је за Српску ратничку сироцад \$12. Приложише: по \$3 Раде Вуковић, по \$2 Никола Вучић, Лијон Хајтер, по \$1 Илија Затулић, Јосип Дахер, Мос Дахер, Јосип Норман, Ђорђе Норман.

ИСПРАВКА.

У извештају Централног Одбора Српске Народне Одбране у Њујорку, који је штампан у претходном броју Србобрана назначено је, да је одређено да се из фонда тога одбора потпомогну Срби из Србије са две третине, а Срби из Црне Горе са једном трећином од своје које је у ту сврху намењена. Ово није тачно. Предложено је и предлог је једногласно усвојен да се преко Српског Црног Крста у Женеву уплати 25.000 долара и то 15.000 долара за Србе из Србије и 10.000 долара за Србе из Црне Горе. Молим Вас, господине уреднице, да ову погрешку коју је извештач учинио у свом извештају исправите у наредном броју Србобрана.

М. И. ПУПИН,

председник Централног Одбора Српске Народне Одбране у Њујорку.

ОПОМЕНА.

Срп. Доб. Др. "Видов-Дан" бр. 109. С. С. С. у Дитроиту, Мич. опомине своје чланове, који додују по два и више распи са да уплате своју дуговицу најдаље до 25 јула о. г. а то су следећи: Дамјан Међешки, Душан Глигоријевић, Сава Куручев, Милаш Михајловић, Петар Врговчић, Велемир Лукоч и Лазар Барачанин. Ако поменута браћа не удоволе својој дужности до одређеног дана, друштво ће бити приморано поступати строго по Савезним и друштвеним правилима.

ОПОМЕНА.

Уједно се ставља до знања да је решено да се редовне месечне седнице одржавају сваке прве недеље у месецу, и то у Српском Дому у Фридрих улици. Уједно се моле браћа да што тачније похађају друштвене седнице, како би се друштво по слови уредно обављало. Оволико знања ради. Са српским поздравом Никола Еремић, тајник.

ПРОГРАМ

1. Прије подне:
1. Састајак народа и друштва на код цркве у 9 сати.
2. Освећење прве почиње у 9 и 30 часова уз учествовање неколко српских свештеника.
3. Литургија почиње у 10 сати.
4. Послије свршене литургије говор пред црквом народом.
2. Послије подне:
1. По свршетку говора — сва друштва и народ крећу корпоративно са заставама и музиком у параду.
2. Парада полази испред цркве са 30-ом улицом до "О" и онда са "О" улицом до "Шани Хале" на Со. 20 и "О".
3. У дворани поздравни говор од стране председника Е. П. Ц. III. Општине госп. Дмитра Плећаша.
4. Говори од стране представника других установа.
5. Одмор, закуска, весеље и игранка уз свирку музике.
3. У вече:
1. Програм почиње у 7 сати у вече.
2. Говор о значају овога слава — говори мјесни српски свештеник Петар О. Стјачић.
3. Српске народне прјесме уз гуде прјева чувени српски на родни гуслар госп. Петар Перуновић.
4. Декламације изводе српска дјецла.
5. Позоришни комад: "Боке лев сан у Америци" слика у једном чину од Л. С. Ђурића. Лица: Рудар госп. Јово Бољановић, Отап му госп. Борислав Вучић, Брат му госп. Јарко Пејић, Невјеста гца Дивна Углешићева, Први јандар госп. Ваца Бериславић, Други јандар госп. Миле Земулски.
Узгачице за забаву: 1-ви ред 50 центи; 2-ти ред 35 центи; 3-ћи ред 25 центи од особе.
Драга браћо и сестре!
Позивамо вас све: Србе и Српкиње, Словене и Словенке, а нарочито Американце и остале наше Савезнике из места и околине, да нас тај дан у што већем броју посетите и да нам поможу, да и ми у овој малој долази дођемо до своје српске прже и школе.
Ко жели да дође са стране, нека се јави писмено на адресу г. Дмитра Плећаша, 5224 Со. 28 улица, или телефоном, Саут 2308, кад дође на станиду, да га дочека.
До виђења на дан освећења!
За Српску Православну Цркву по-Школску Општину "Св. Никола", у Со. Омахи, Небр., на Петров дан 1917.
Петар О. Стјачић, свештеник.
Дмитар Плећаш, председник.
Јока Земулски, подрпредседник.
Милаш Гибањца, тајник.
Мита Бановац, благајник.

ОПОМЕНА.

Срп. Доб. Др. Друштво "А. Карађуревић" бр. 264. С. С. С. у Ванкуверу, Б. К. Канада, опомине оне своје чланове, који не нису јављали друштву дуже времена да то учине до 20. о. м., не учине ли то биће брисани из друштва и Савеза. Оволико знања и равнања ради.

ОПОМЕНА.

Срп. Доб. Др. Друштво "А. Карађуревић" бр. 264. С. С. С. у Ванкуверу, Б. К. Канада, опомине оне своје чланове, који не нису јављали друштву дуже времена да то учине до 20. о. м., не учине ли то биће брисани из друштва и Савеза. Оволико знања и равнања ради.

ОПОМЕНА.

Срп. Доб. Др. Друштво "А. Карађуревић" бр. 264. С. С. С. у Ванкуверу, Б. К. Канада, опомине оне своје чланове, који не нису јављали друштву дуже времена да то учине до 20. о. м., не учине ли то биће брисани из друштва и Савеза. Оволико знања и равнања ради.

ОПОМЕНА.

Срп. Доб. Др. Друштво "А. Карађуревић" бр. 264. С. С. С. у Ванкуверу, Б. К. Канада, опомине оне своје чланове, који не нису јављали друштву дуже времена да то учине до 20. о. м., не учине ли то биће брисани из друштва и Савеза. Оволико знања и равнања ради.

ОПОМЕНА.

Срп. Доб. Др. Друштво "А. Карађуревић" бр. 264. С. С. С. у Ванкуверу, Б. К. Канада, опомине оне своје чланове, који не нису јављали друштву дуже времена да то учине до 20. о. м., не учине ли то биће брисани из друштва и Савеза. Оволико знања и равнања ради.

ОПОМЕНА.

Срп. Доб. Др. Друштво "А. Карађуревић" бр. 264. С. С. С. у Ванкуверу, Б. К. Канада, опомине оне своје чланове, који не нису јављали друштву дуже времена да то учине до 20. о. м., не учине ли то биће брисани из друштва и Савеза. Оволико знања и равнања ради.

ОПОМЕНА.

Срп. Доб. Др. Друштво "А. Карађуревић" бр. 264. С. С. С. у Ванкуверу, Б. К. Канада, опомине оне своје чланове, који не нису јављали друштву дуже времена да то учине до 20. о. м., не учине ли то биће брисани из друштва и Савеза. Оволико знања и равнања ради.

ОПОМЕНА.

Срп. Доб. Др. Друштво "А. Карађуревић" бр. 264. С. С. С. у Ванкуверу, Б. К. Канада, опомине оне своје чланове, који не нису јављали друштву дуже времена да то учине до 20. о. м., не учине ли то биће брисани из друштва и Савеза. Оволико знања и равнања ради.

ОПОМЕНА.

Срп. Доб. Др. Друштво "А. Карађуревић" бр. 264. С. С. С. у Ванкуверу, Б. К. Канада, опомине оне своје чланове, који не нису јављали друштву дуже времена да то учине до 20. о. м., не учине ли то биће брисани из друштва и Савеза. Оволико знања и равнања ради.

ОПОМЕНА.

Срп. Доб. Др. Друштво "А. Карађуревић" бр. 264. С. С. С. у Ванкуверу, Б. К. Канада, опомине оне своје чланове, који не нису јављали друштву дуже времена да то учине до 20. о. м., не учине ли то биће брисани из друштва и Савеза. Оволико знања и равнања ради.

ОПОМЕНА.

Срп. Доб. Др. Друштво "А. Карађуревић" бр. 264. С. С. С. у Ванкуверу, Б. К. Канада, опомине оне своје чланове, који не нису јављали друштву дуже времена да то учине до 20. о. м., не учине ли то биће брисани из друштва и Савеза. Оволико знања и равнања ради.

ОПОМЕНА.

Срп. Доб. Др. Друштво "А. Карађуревић" бр. 264. С. С. С. у Ванкуверу, Б. К. Канада, опомине оне своје чланове, који не нису јављали друштву дуже времена да то учине до 20. о. м., не учине ли то биће брисани из друштва и Савеза. Оволико знања и равнања ради.

ОПОМЕНА.

Срп. Доб. Др. Друштво "А. Карађуревић" бр. 264. С. С. С. у Ванкуверу, Б. К. Канада, опомине оне своје чланове, који не нису јављали друштву дуже времена да то учине до 20. о. м., не учине ли то биће брисани из друштва и Савеза. Оволико знања и равнања ради.

ОПОМЕНА.

Срп. Доб. Др. Друштво "А. Карађуревић" бр. 264. С. С. С. у Ванкуверу, Б. К. Канада, опомине оне своје чланове, који не нису јављали друштву дуже времена да то учине до 20. о. м., не учине ли то биће брисани из друштва и Савеза. Оволико знања и равнања ради.

ОПОМЕНА.

Срп. Доб. Др. Друштво "А. Карађуревић" бр. 264. С. С. С. у Ванкуверу, Б. К. Канада, опомине оне своје чланове, који не нису јављали друштву дуже времена да то учине до 20. о. м., не учине ли то биће брисани из друштва и Савеза. Оволико знања и равнања ради.

ОПОМЕНА.

Срп. Доб. Др. Друштво "А. Карађуревић" бр. 264. С. С. С. у Ванкуверу, Б. К. Канада, опомине оне своје чланове, који не нису јављали друштву дуже времена да то учине до 20. о. м., не учине ли то биће брисани из друштва и Савеза. Оволико знања и равнања ради.

ОПОМЕНА.

Срп. Доб. Др. Друштво "А. Карађуревић" бр. 264. С. С. С. у Ванкуверу, Б. К. Канада, опомине оне своје чланове, који не нису јављали друштву дуже времена да то учине до 20. о. м., не учине ли то биће брисани из друштва и Савеза. Оволико знања и равнања ради.

ОПОМЕНА.

Срп. Доб. Др. Друштво "А. Карађуревић" бр. 264. С. С. С. у Ванкуверу, Б. К. Канада, опомине оне своје чланове, који не нису јављали друштву дуже времена да то учине до 20. о. м., не учине ли то биће брисани из друштва и Савеза. Оволико знања и равнања ради.

ОПОМЕНА.

Срп. Доб. Др. Друштво "А. Карађуревић" бр. 264. С. С. С. у Ванкуверу, Б. К. Канада, опомине оне своје чланове, који не нису јављали друштву дуже времена да то учине до 20. о. м., не учине ли то биће брисани из друштва и Савеза. Оволико знања и равнања ради.

ОПОМЕНА.

Срп. Доб. Др. Друштво "А. Карађуревић" бр. 264. С. С. С. у Ванкуверу, Б. К. Канада, опомине оне своје чланове, који не нису јављали друштву дуже времена да то учине до 20. о. м., не учине ли то биће брисани из друштва и Савеза. Оволико знања и равнања ради.

ОПОМЕНА.

Срп. Доб. Др. Друштво "А. Карађуревић" бр. 264. С. С. С. у Ванкуверу, Б. К. Канада, опомине оне своје чланове, који не нису јављали друштву дуже времена да то учине до 20. о. м., не учине ли то биће брисани из друштва и Савеза. Оволико знања и равнања ради.

ОПОМЕНА.

Срп. Доб. Др. Друштво "А. Карађуревић" бр. 264. С. С. С. у Ванкуверу, Б. К. Канада, опомине оне своје чланове, који не нису јављали друштву дуже времена да то учине до 20. о. м., не учине ли то биће брисани из друштва и Савеза. Оволико знања и равнања ради.

ОПОМЕНА.

Срп. Доб. Др. Друштво "А. Карађуревић" бр. 264. С. С. С. у Ванкуверу, Б. К. Канада, опомине оне своје чланове, који не нису јављали друштву дуже времена да то учине до 20. о. м., не учине ли то биће брисани из друштва и Савеза. Оволико знања и равнања ради.

ОПОМЕНА.

Срп. Доб. Др. Друштво "А. Карађуревић" бр. 264. С. С. С. у Ванкуверу, Б. К. Канада, опомине оне своје чланове, који не нису јављали друштву дуже времена да то учине до 20. о. м., не учине ли то биће брисани из друштва и Савеза. Оволико знања и равнања ради.

ОПОМЕНА.

Срп. Доб. Др. Друштво "А. Карађуревић" бр. 264. С. С. С. у Ванкуверу, Б. К. Канада, опомине оне своје чланове, који не нису јављали друштву дуже времена да то учине до 20. о. м., не учине ли то биће брисани из друштва и Савеза. Оволико знања и равнања ради.

ОПОМЕНА.

Срп. Доб. Др. Друштво "А. Карађуревић" бр. 264. С. С. С. у Ванкуверу, Б. К. Канада, опомине оне своје чланове, који не нису јављали друштву дуже времена да то учине до 20. о. м., не учине ли то биће брисани из друштва и Савеза. Оволико знања и равнања ради.

ОПОМЕНА.

Срп. Доб. Др. Друштво "А. Карађуревић" бр. 264. С. С. С. у Ванкуверу, Б. К. Канада, опомине оне своје чланове, који не нису јављали друштву дуже времена да то учине до 20. о. м., не учине ли то биће брисани из друштва и Савеза. Оволико знања и равнања ради.

ОПОМЕНА.

Срп. Доб. Др. Друштво "А. Карађуревић" бр. 264. С. С. С. у Ванкуверу, Б. К. Канада, опомине оне своје чланове, који не нису јављали друштву дуже времена да то учине до 20. о. м., не учине ли то биће брисани из друштва и Савеза. Оволико знања и равнања ради.

ОПОМЕНА.

Срп. Доб. Др. Друштво "А. Карађуревић" бр. 264. С. С. С. у Ванкуверу, Б. К. Канада, опомине оне своје чланове, који не нису јављали друштву дуже времена да то учине до 20. о. м., не учине ли то биће брисани из друштва и Савеза. Оволико знања и равнања ради.

ОПОМЕНА.

Срп. Доб. Др. Друштво "А. Карађуревић" бр. 264. С. С. С. у Ванкуверу, Б. К. Канада, опомине оне своје чланове, који не нису јављали друштву дуже времена да то учине до 20. о. м., не учине ли то биће брисани из друштва и Савеза. Оволико знања и равнања ради.

ОПОМЕНА.

Срп. Доб. Др. Друштво "А. Карађуревић" бр. 264. С. С. С. у Ванкуверу, Б. К. Канада, опомине оне своје чланове, који не нису јављали друштву дуже времена да то учине до 20. о. м., не учине ли то биће брисани из друштва и Савеза. Оволико знања и равнања ради.

ОПОМЕНА.

Срп. Доб. Др. Друштво "А. Карађуревић" бр. 264. С. С. С. у Ванкуверу, Б. К. Канада, опомине оне своје чланове, који не нису јављали друштву дуже времена да то учине до 20. о. м., не учине ли то биће брисани из друштва и Савеза. Оволико знања и равнања ради.

ОПОМЕНА.

Срп. Доб. Др. Друштво "А. Карађуревић" бр. 264. С. С. С. у Ванкуверу, Б. К. Канада, опомине оне своје чланове, који не нису јављали друштву дуже времена да то учине до 20. о. м., не учине ли то биће брисани из друштва и Савеза. Оволико знања и равнања ради.

ОПОМЕНА.

Срп. Доб. Др. Друштво "А. Карађуревић" бр. 264. С. С. С. у Ванкуверу, Б. К. Канада, опомине оне своје чланове, који не нису јављали друштву дуже времена да то учине до 20. о. м., не учине ли то биће брисани из друштва и Савеза. Оволико знања и равнања ради.

ОПОМЕНА.

Срп. Доб. Др. Друштво "А. Карађуревић" бр. 264. С. С. С. у Ванкуверу, Б. К. Канада, опомине оне своје чланове, који не нису јављали друштву дуже времена да то учине до 20. о. м., не учине ли то биће брисани из друштва и Савеза. Оволико знања и равнања ради.

ОПОМЕНА.

Срп. Доб. Др. Друштво "А. Карађуревић" бр. 264. С. С. С. у Ванкуверу, Б. К. Канада, опомине оне своје чланове, који не нису јављали друштву дуже времена да то учине до 20. о. м., не учине ли то биће брисани из друштва и Савеза. Оволико знања и равнања ради.

ОПОМЕНА.

Срп. Доб. Др. Друштво "А. Карађуревић" бр. 264. С. С. С. у Ванкуверу, Б. К. Канада, опомине оне своје чланове, који не нису јављали друштву дуже времена да то учине до 20. о. м., не учине ли то биће брисани из друштва и Савеза. Оволико знања и равнања ради.

ОПОМЕНА.

Срп. Доб. Др. Друштво "А. Карађуревић" бр. 264. С. С. С. у Ванкуверу, Б. К. Канада, опомине оне своје чланове, који не нису јављали друштву дуже времена да то учине до 20. о. м., не учине ли то биће брисани из друштва и Савеза. Оволико знања и равнања ради.

ОПОМЕНА.

Срп. Доб. Др. Друштво "А. Карађуревић" бр. 264. С. С. С. у Ванкуверу, Б. К. Канада, опомине оне своје чланове, који не нису јављали друштву дуже времена да то учине до 20. о. м., не учине ли то биће брисани из друштва и Савеза. Оволико знања

ПОЗДРАВ ДОБРОВОЉАЧКОЈ ЧЕТИ „ЗРИНСКИ“

(Наставак са 1-ве стране.)

Видите да смо истински гласници народни ваши, послани из Европе по онима, који вас доле чекају, да је реч наша и њихова. Мило ће вам бити тада што нас послушате...

отадбини нашој, да јој окове скидате, да браћу своју од туђинског јарма и зулума ослобађате. Част вам зато, осветници и соколови наши! Дуг је и трњем посут пут, који данас наступате, али вас то не плаши, јер знате, да се само тим путем слобода стиче...

Дабогме да кривице може бити и до послодавца. Може се, нарочито, десити да послодавац буде са својим симпатијама на страни непријатеља ове земље и да на све могуће начине покушава изазвати штрајк. У таквом случају дужност је нашег радника да на то скрене пажњу земаљских власти...

Радиници, будите смотрени!

ПОЗИВ НА ЗБОР

У суботу, 21. овог месеца, одржаће се збор ради оснивања Месног Одбора Српске Народне Одbrane за град Њујорк, који се позивају сви Њујоршки Срби. На збору ће Главни Тајник Српске Народне Одbrane изнети у неколико речи задатке и значај Српске Народне Одbrane...

САОПШТЕЊЕ

ЈУГОСЛОВЕНСКЕ КАНЦЕЛАРИЈЕ У ВАШИНГТОНУ.

Дана 14. и 15. јуна ове г. одржане су у просторијама Југословенске Канцеларије у Вашингтону сједнице Извршног Одбора Југословенског Народог Вијећа у Сједињеним Државама Америке, пак је на завршетку вијећања закључено да се изда на јавност ово саопштење:

1. Досадањи рад. Канцеларија. Послије извештаја Управитељства Канцеларије и појединих чланова Одбора установљено је да је досадање искуство оправдало оснивање Југословенске Канцеларије у Вашингтону. Ни један други мали европски на род нема у Вашингтону сличне установе. Југословенска Канцеларија је, у кратко време свога деловања, стекла пуно поверење и признање од стране америчких власти на основу услуга које је учинила и дјеловања које је развила преко својих поузданика и организација. Како је ово поверење америчких власти од ванредне вриједности за заштиту свега нашег народа и за успјех сваке акције Југословенског народног покрета, Канцеларија ће у досадањем правцу наставити своје дјеловање тако, да се сви лојали Југословени, све народне организације и покретачки свих народних акција могу ослонити на њено посредовање.

ропи. Особитим је пак усхићеном поздрављен говор што га је Председник Вилсон држао на „Флеет Деј“ дана 14. јуна у Вашингтону у којем говору је витешким начином скинуо од наше мученичке Србије сваку одговорност за овај рат, праведним начином приказао улогу Немачке, Аустро-Угарске и Бугарске, а дубоком позивањем прилика истакнуо насиље, које ушуткава народ Аустро-Угарске, који се неће и не могу угурити пријатељем што буду потпуно слободни, уједињени и независни. Одбор види у ријечима Председника први отворени наступ Америке против државног система Аустро-Угарске и владавине династије Хабзбурга, који не корак, у коначном својим последицама нужно доведу до разорења Аустро-Угарске и до слободне њених заробљених народа. Тајни уговори. Данас је изван сваке двојбе да никакве мировне сплетке Њемачке и њених Савезница неће успјети и да ће се рат наставити до коначне побједе Савезника, а мир морати да склопи на основи оних принципа које је, до сада најтачније, формулирао Председник Вилсон. Установљено је, да ни Србију, као ни Америку не вежу никакви јавни ни тајни уговори који би били на штету или на сметњу потпуном ослобођењу и уједињењу свега нашег народа и свих наших крајева, те да су и Енглеска и Француска изјавиле приправност револуционарној Русији да ревизирају досадање тајне уговоре међу Савезницима. Сви чланови Одбора су били једнодушни и одлучни, да се крајњим напоном сила појача борба цијелог нашег народа и против запрета која се стајале на путу потпуном ослобођењу и уједињењу, нарочито пак противу покушаја који би давали талијанском империјализму право на било који дио наше Јадранске обале, Јадран претварали у затворено талијанско море. 6. Зајам Србији. Констатирано је са радошћу, да је наш народ, а нарочито наше веће народне организације, у лијепој мјери учествовао код уписивања америчког зајма Слободе и да је то наше учешће стекло признање од стране америчких власти. Са великом благодарношћу поздрављена је пак предуховителством Америке, коју је она показала отвораврајући Србији нарочито зајам за давање прве помоћи настрадалом народу. Приправност Америке да увећава даљње оброке према потребама, доказује да не сав наш народ у свим нашим крајевима, када буду ослобођени, моћи да добије тим начином прву нужну помоћ. 7. Акција Пригороца. Примљено је да угодни знања констатуирање Пригоровског Одбора за уједињење у Женеви, те је одлучено да треба подупријети његово настојање, да се, за извршење програма тога Одбора, организује пригорски дио нашег народа у Америци. Са успјехом и овога рада триумфисале мисао народног уједињења Југословена изнад свију сепаратизама и сплеткарских династичких интереса. 8. Значај рада. Одбор је био једнодушан у мишљењу да је значај цијелог Југословенског покрета био, од првога почетка, револуционаран. Идеја ослобођења је револуционарна идеја. Данас и цијели светски рат поприма револуционаран карактер. Потребно је да то револуционарно схватање Југословенског покрета продоре у масе цијелог нашег народа и да у том смислу буде руководио цијели народни покрет за ослобођење. Одбор је ријешно

да безодвлачно развије у цијелим нашем народу у Америци најопсежнију и најодлучнију акцију са циљем да га организира и покрене на устанак против стољетних tlačитеља и против сваке тираније; да у том правцу организује и утврди све наше народне организације теко, да буду спремне свим силама да омогуће што безобзирнију физичку борбу народа за слободу. 9. Циљеви борбе. Цијели рад у том погледу треба да буде упорен: а) против сваког и свачијег империјалистичког тлачења, освајања и заробљивања народа под било којом изливком и у било којем облику. Цијели наш народ мора да буде спреман борити се до краја, макар сам, против насиља које се почиња било у име повјесних права, политичке моћи, друштвених и економских интереса, у име милитаристичких, династичких или националистичких амбиција или у име вјерске несношљивости. Нарочито треба да се до последњег човека бори против германских сила у Словенацкој земљи, мађарског безакоња у Хрватској и Јужној Угарској, против бугарског шовинизма у Македонији, против талијанског империјализма на Јадрану. б) Не могу наш народ да вежу, да нити ће он да припозна, икакавоје јавне или тајне дипломатске уговоре било између Централних власти, било између појединих Савезника, који би унапријед одређивали судбину било цијелог нашег народа било којег његова дијела или које његове земље без питања, мимо и против воље, традиције и интереса тога народа. Сви наши крајеви и сав народ у њима треба да буде слободан да, без обзира на икакво историјско право или буд чије уговоре, располаже својом судбином и да слободном вољом уреди питање својега уједињења и облика владавине и организације своје слободне државе. в) Сав наш народ из Аустро-Угарске треба да гледа у Југословенском Одбору у Лондону привремено, али једино законито представништво револуционарне акције против Аустро-Угарске и Хабзбуршке династије, која се у име тога народа треба да поведе, и да даје највећу могућу моралну и новчану помоћ том Одбору. Србији пак, која као држава у војном погледу руководи народном борбом, треба да наш народ у Америци даје највеће могуће помоћи у борцима, да непрекидно појачава поређење редове њене војске. Србија је жртвовала све за слободу свију нас. Ми сви треба да помогнемо ослободити њу и све остале наше крајеве и штитити их од било чије и које власти која би била против воље народа да се, поред Срба из Америке, који су већ почели да крену, у што већем броју крену и Хрвати и Словенци у бојне редове. Све, што је кадмо да се бори, а што није везано америчким војним законима, мора да крене за солунски фронт, да даде Србији потребну физичку снагу, Југословенском Одбору потребну моралну јачину, и да образује онде у правом смислу ријечи: револуционарну војску свеопћег устанка Југословенске демократије. Све оно што не може да крене на фронт, мора да приступи у народне организације које ће свим силама подупирати велику борбу. 10.) Организација акције. За спровођење ове акције ријешено је, да јој се стави на чело цијелокупни Извршни Одбор Нар. Вијећа, да сви његови чланови лично учествују у пој свим расположивим сила-

ма, да ангажују за ту акцију у првом реду све народне организације заступане у Народном Вијећу, а онда и остале, као и уопће цијели наш народ у Америци. О руковођењу акције, о начинима организације и о средствима за створање такве сви потребни закључци, који ће се према потреби наикидано саопштити јавности. Ова ријешења су природна консеквенција закључака, створених на Народном Збору у Питсбургу, а одговарају данашњим приликама и духу времена. Цијели досадањи рад Одбора био је само потребито припремање за ову акцију у којој треба да наше Југословенске покрет свој стварни изражај и врхунац својега напора. Извршни Одбор ступа тиме пред народ и иде међу народ да дигне народ на устанак против свих тиранија које су га газиле, израбљивале и тровале или би у будуће хтјеле то да чине; иде да га покрене у борбу против свију туђинских слугу, пријатеља и агената, било јавних било тајних. Не узима за девизу ријечи Председника Вилсона: „Јао човјеку и ли скупини људи који би хтјели да нам стану на пут у том дану велике одлуке.“

ИСПРПЉИВАЊЕ ПОСЕДНУТЕ СРБИЈЕ.

Бугарске мере за испрпљивање поседнута Србије продужују се и даље систематски. Оне су уперене нарочито против Моравских области, пошто су оне области Старе Србије и Македоније давно већ испрпљене, а неке од њих — јужна Македонија нарочито — у крајној бедности.

Прикупљање вуње, металних предмета и Бугарској врши се куповином са готов новца, а у поседујући Србији реквизиционим бововима. То изреком признаје и Народни Прата, 20 априла 1917. У Поморављу се испрпљене врши двоструко. У Западној Зони бугарске окупације врше га и Немци и Бугари, у Источној и Јужној само Бугари, али не искључујући ни ове Немце из куповине с нарочитим одобрењем економске централе. Испрпљене врше и цивилне власти за исхрану становништва, и војне за исхрану гарнизона и одашања војног интендантури, и трговци за извоз у Бугарску. На области северне и источне Србије (Подунавље и Покоравље) пала је исхрана све Македоније. У сва све то власти су извршиле и једну особиту врсту реквизиције крупне стоке која је просто пренета у Бугарску, да се разда бугарским земљорадницима, у замену за њихову ситну стоку. Ово јавља бугарски лист „Утро“, 9. марта 1917. године.

Иста молићка продужује се и даље. На пример, у маредби коју објављује „Мир“ 1. маја 1917 вели се:

„Управа исхране упутила је телеграм комитетима и железничким станицама у царевини, којим забрањује куповање хране ма од кога било, осим Македоније. Мораве и Добруде.“

Тако исто, ограничења за куповину стоке не вреде за поседнуту Србију. Зарја од 6. маја јавља:

„Саопштава се лицима, која имају „наредбе за куповину“, да им се допушта да купују стоку и у Поморављу и Македонији.“

Други начин за испрпљивање је привидна реквизиција стоке за војску, која се потом одмах на другим странама продаје као расхолована за војну употребу. Тако бугарска Балканска Посто од 9. маја јавља:

„Скопска финансијска окружна управа јавља, да ће се распродаја крупне стоке, коју је војна власт расхоловала, вршити свакога уторника на пијаци у граду. Продавање ће се продужавати до краја године.“

Поред досадањих реквизиција бабра, проводи се реквизиција плавог камена за винограде. (Жељезски Билтеа.)

РАДИНИЦИ, БУДАЈТЕ СМОТРЕНИ!

После штрајка у Бизби, Аризона избио је штрајк и у Бјут, Монтана. Нама нису познате појединости ни о једном ни о другом штрајку, те стога нећемо о њима ни говорити. Ми само хопемо начелно да нагласимо да штрајк у ратно време има сасвим други смисао но у мирно доба, и да према томе наши радиници треба да буду што смотренији и што уздржљивији. У мирно доба штрајк има само једно значење: он је крајње средство да се послодавац примора да испуни радничке захтеве. У ратно доба штрајк међутим има и своје начлјче: он може бити средство да се послужу непријатељу на тај начин што ће се ометати правилан рад у фабрикама и рудокопима. А баш у овој земљи, где има толико непријатељског елемента међу радицима, постоји врло велика опасност да се штрајк не употреби као средство против ове земље, а у корист њених и наших непријатеља.

Оданост српских радника Сједињеним Државама не подлежи никаквој сумњи. Као добри Срби они морају волети земљу која се данас, rame уз rame са осталим Савезницима, бори за српску слободу, и која је већ дала толико доказа о својем пријатељству према нашем напаљеном народу. Српски радник, према томе, неће никад угазити у штрајк да би шкодно овој земљи и њеним савезницима, међу којима се налази и Србија. Он само може бити жртва несавесних туђинских агената који на све могуће начине рију против реда и рада у Сједињеним Државама, да би помогли непријатељу. И стога је потребна крајња смотреност и крајња уздржљивост. Није право да на српског радника падне лага да ради против ове земље, кад јој је он истински одан; није право да се он, стога што је по неколико аустријски поданик, излаже опасности да буде интерниран као помагач Аустрије у тренутку, кад он посве дневно даје непобитних доказа да Аустрију сматра за свога највећег непријатеља.

После штрајка у Бизби, Аризона избио је штрајк и у Бјут, Монтана. Нама нису познате појединости ни о једном ни о другом штрајку, те стога нећемо о њима ни говорити. Ми само хопемо начелно да нагласимо да штрајк у ратно време има сасвим други смисао но у мирно доба, и да према томе наши радиници треба да буду што смотренији и што уздржљивији. У мирно доба штрајк има само једно значење: он је крајње средство да се послодавац примора да испуни радничке захтеве. У ратно доба штрајк међутим има и своје начлјче: он може бити средство да се послужу непријатељу на тај начин што ће се ометати правилан рад у фабрикама и рудокопима. А баш у овој земљи, где има толико непријатељског елемента међу радицима, постоји врло велика опасност да се штрајк не употреби као средство против ове земље, а у корист њених и наших непријатеља.